

**Ст. викладач Іванова Л.І.**

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима  
Гетьмана», Україна*

## **Провідна технологічна платформа цифрового аудиту**

Цифрова економіка – це економіка, в якій на основі новітніх інформаційних технологій та економічних відносин формуються нові бізнес-моделі, що охоплюють всі сектори економіки держави, а наступне покоління буде вільно використовувати віртуал, тобто стане «цифровим».

В 2015 році на саміті G20 було вперше розглянуте питання цифровізації економіки в моделі Industry4.0, яке відкриває нові можливості для глобального зростання. Далі G20 розробила в 2016 році програму оптимізації структури цифрової економіки «Ініціатива розвитку і співпраці» [1].

В квітні 2017 року на нараді «цифрових» міністрів G20 затвердила «Декларацію міністрів з цифрової економіки» групи [2], в якій було зазначено, що до 2025 року всі громадяни двадцятки будуть підключені до цифрових комунікацій. Зараз у зв'язку з діджиталізацією новітніми технологіями генеруються великі масиви даних, потенціал яких зумовлює необхідність постійної цифровізації аудиту. Цифровий аудит, заснований на наскрізних технологіях, використовує цифрові канали впродовж всіх процесів. Він базується на трьох складових: автоматизація, аналітика й цифровий клієнтський досвід.

Для впровадження цифрової трансформації аудиторські фірми повинні вирішити наступні питання: розробити єдину технологічну платформу для об'єднання великих аудиторських команд із різних країн між собою з компаніями, аудит яких вони здійснюють; реалізувати потенціал цифрового

аудиту за допомогою централізації, стандартизації та автоматизації; зробити аналіз даних невід'ємною складовою аудиту; запропонувати інновації компаніям, які вони перевіряють.

Все це зробить можливим перетворити традиційний аудит у форму інтелектуального аудиту штучного інтелекту (ШІ).

Формування бази передових цифрових технологій є одним з перспективних напрямів стратегічного розвитку економіки України, яке забезпечує економічне зростання та статус країни у світовому інформаційному просторі. Розробки та впровадження прикладних цифрових технологій у діяльність українських аудиторських фірм відбуваються на базі програмних продуктів: «Помічник аудитора», «Експрес-Аудит: ПРОФ», «IT Audit: Аудитор», «Audit Expert», «AuditXP», «Комплекс Аудит», «КІТ. Аудит», «CaseWare». Але, самотійно, без допомоги людини, програмні продукти для аудиту не впроваджують когнітивні думки і когнітивні процеси.

Під час переходу до моделі Industry 4.0 нові можливості діджиталізації (штучний інтелект, аналітика великих даних, хмарні та туманні технології, Інтернет речей та Інтернет промисловості, програмні роботи та кіберсистеми, а також безпаперові, адитивні (3D-друк), безпілотні та мобільні, біометричні, квантові технології та технології ідентифікації, блокчейн, нейромережі, віртуальна і доповнена реальність, забезпечують автоматизацію рутинних процесів, збільшують прозорість транзакцій, мінімізують ризики, і в цілому, підвищують якість та достовірність аудиту [3].

У вересні 2016 року Міжнародна рада зі стандартів аудиту (IAASB) представила рекомендації для аудиторських компаній по впровадженню новітніх цифрових технологій (системи штучного інтелекту аналітики великих даних Data Analytics) для безпеки, мінімізації ризику і покращення якості аудиту. Дискусії на сайтах аудиторських фірм «Великої четвірки» щодо стратегії переходу на аудит з використанням технологій штучного інтелекту викликають широкий суспільний резонанс, а фірми «Великої четвірки»

прагнуть адаптуватись до високих (hi-tech) та наскрізних технологій цифровізації інформаційних систем суб'єктів економіки з 2014 року.

Експерти консалтингової компанії Frost and Sullivan прогнозують в 2023 році збільшення обсягу світового ринку технологій штучного інтелекту до 60,3 млрд. доларів, коли в 2017 році він становив \$13,4 млрд. компанія «Делойт» в 2020 році відмітила у звіті, що впровадження цифрових технологій надало щорічне зростання доходів від аудиторських фірм на 23%, а до 2022 року прогнозують, що цей показник має сягнути 30% [7].

Цифровізація аудиту має багато переваг, тому що в єдиний інформаційний простір включаються усі виробничі ланцюжки. В 2020 році об'єм цифрової економіки оцінюють за різними методиками 4,5 до 15,5% світового ВВП [5] з перспективою подальшого розширення. Але цифровізації має і негативний вплив на економіку, тому що поряд з розвитком економіки на новому рівні взаємодії всіх її елементів, спостерігається руйнування старої системи виробництва [5].

Отже, основні проблеми, які потрібно вирішити при використанні цифрового аудиту, це:

- безпека даних. В цифровому аудиті більша пов'язаність даних між компаніями викликає питання захисту даних, тому що регламент захисту даних Європейського Союзу містить чіткі правила щодо генерації, обробки й зберігання даних, і порушники цих правил можуть отримати великий штраф;

- культурні виклики. Деякі компанії не захочуть приймати участь у провідній платформі, щоб не ділитися з аудиторами інформацією;

- застарілі системи. В застарілих складних ІТ-системах частина даних може існувати лише на папері й зберігатись у різних місцях по всьому світу. Це може завадити компанії скористатися всіма перевагами цифрового аудиту.

Якщо розглядати майбутні перспективи цифрового аудиту, то враховуючи, що сьогодні аудитори тісніше пов'язані між собою та мають зв'язок з більшою кількістю світових компаній, то можемо зауважити, що аудит стає більш автоматизованим, швидкісним і достовірнішим [6]. Цифровий аудит, який

наразі лише запроваджується, в майбутньому стане єдиним видом аудиту, що відповідає майбутнім викликам та створює надзвичайні можливості. Проте з'являються й виклики, якими потрібно керувати.

## Література:

1. G20 Програма по розвитку и сотрудничеству в сфере цифровой экономики (Итоговый документ — 2016). URL: <http://www.eurasiancommission.org/ru/act/dmi/workgroup/materials/Pages/default.aspx> (дата звернення: 15.06.2021).
2. Конференция G20 на уровне Министров по цифровой экономике. Дюссельдорф 6-7 апреля 2017. Декларация Министров по цифровой экономике URL: <http://www.eurasiancommission.org/ru/act/dmi/workgroup/materials/Pages/> (дата звернення: 15.06.2021).
3. Доклад о цифровой экономике 2019. Создание стоимости и получение выгод: последствия для развивающихся стран, ООН 2019. URL: [https://unctad.org/system/files/official-document/der2019\\_overview\\_ru.pdf](https://unctad.org/system/files/official-document/der2019_overview_ru.pdf). (дата звернення: 15.06.2021).
4. Digitalization is the revolution happening today. The Games for Business learning platform. URL: <https://digital-transformation.gamesforbusiness.com>. (дата звернення: 13.06.2021).
5. Дві сторони цифрових технологій: «цифрова диктатура» або збереження стійкості. URL: [https://razumkov.org.ua/statti/dvi-storony-tsyfrovykh-tekhnologii-tsyfrova-dyktatura-abo-zberezhennia-stiikosti#\\_ftn6](https://razumkov.org.ua/statti/dvi-storony-tsyfrovykh-tekhnologii-tsyfrova-dyktatura-abo-zberezhennia-stiikosti#_ftn6). (дата звернення: 13.06.2021).
6. Macaulay M. T. How Cognitive Tech Is Revolutionizing the Audit. URL: <https://www.financialexecutives.org/Topics/Strategy/How-Cognitive-Tech-Is-Revolutionizing-the-Audit.aspx>. (дата звернення: 14.06.2021).
7. Годовой отчет Deloitte. URL: <https://www2.deloitte.com/global/en.html>. (дата звернення: 14.06.2021).